

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา  
ในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี  
Development of The Participation of Educational Personal in  
The Administration of Islamic Private Schools in Pattani Province

มุฮัมมัด หะยีแวฮามะ<sup>1</sup> และกิตติวงศ์ สาสวด<sup>2</sup>

<sup>1</sup>ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเตรียมศึกษาวิทยา จังหวัดปัตตานี

<sup>2</sup>อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

### Abstract

The purposes of this research were : 1) to study current problems and guidelines for teacher participation in the administration of Islamic private schools in Pattani Province 2) to Study the factors affecting the participation of teachers in the administration of Islamic private schools in Pattani Province and 3) to develop the participation of teachers in the administration of Islamic religious schools in the Pattani Province. This study is quantitative research and qualitative research. The sample used for quantitative research was comprised of 400 persons. Determine the number of samples based on the calculation method of Taro Yamane. The sample group for quantitative research consisted of teachers in private schools in the system. Type of teaching Islamic religion in common subjects in the Pattani Primary Education Area, District 1. The tool used for data collection was a questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, mean, standard deviation, and factor analysis. The sample used for qualitative research consisted of 24 schools administrators, The collected data was analyzed by means of content analysis.

The results of the study were as follow : 1) The current problems and guidelines for teacher participation in the administration of Islamic private schools in Pattani Province is the government allocates budget to manage in the least subsidized manner resulting in a shortage of schools. Most teachers lack skills in teaching and learning activities. 2) Language development, potential the teaching management, Providing an environment that is conducive to learning, professional skills development, participatory management, Policy compliance, policy compliance, and development of technology skills, influencing the development of educational personnel participation in the administration of Islamic private schools in Pattani Province. and 3) Participation of educational personnel in the administration of Islamic private schools in Pattani Province, The 4 aspects of administration, in descending order, are budget management, Personnel management, academic administration and general administration

**Keyword** : Development, Educational personnel participation, Administration of Islamic private schools

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางในการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี 2) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี และ 3) เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วยครูสังกัดโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาอิสลามควบุรีชาสามัญในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 400 คน ได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่าง

อย่างง่าย กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการคำนวณของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพผู้ให้ข้อมูล ที่สำคัญคือผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 24 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาและแนวทางในการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี คือ การที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้บริหารจัดการในลักษณะเงินอุดหนุนน้อย ส่งผลให้โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณ ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) การพัฒนาศักยภาพด้านภาษา การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะวิชาชีพ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การปฏิบัติตามนโยบาย และการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี และ 3) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา ในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีการบริหารทั้ง 4 ด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารวิชาการ และการบริหารงานทั่วไป

**คำสำคัญ :** การพัฒนา การมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา การบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีความสำคัญและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศโดยการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ การพัฒนาศักยภาพของคนเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิดและคุณธรรมของครู การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้ประชาชนมีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถทักษะในการหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในอนาคต การพัฒนาการศึกษาเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูเพื่อให้เกิดความมั่นใจ มีความรู้สึกที่ดีต่องานและสร้างสภาพแวดล้อมของงาน ตลอดจนมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูโดยอาศัยทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ กล่าวคือความต้องการทางกายภาพ ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการการยอมรับทางสังคมและความสำเร็จในชีวิต ถ้าครูมีขวัญกำลังใจดีก็จะเกิดความร่วมมือในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (Maslow, 1968) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ เป็นเครื่องมือสนับสนุนผลักดันให้การดำเนินในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องอาศัยต้องอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้บริหารเพื่อรวมใจของผู้ร่วมงานให้มีความเห็นตรงกันและสามารถทำงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาได้

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ ยุทธนา เกื้อกุล (2560) พบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากและด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การนำ

หลักสูตรไปใช้และบริหารการใช้หลักสูตรตามความเหมาะสม ปัญหาที่พบในระดับมาก คือ ผู้บริหารและครูไม่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญปัญหาที่พบในระดับมากที่สุด คือ ครูขาดเทคนิคการสอนที่หลากหลายการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากและด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือการจัดทำรายงานการวัดผลการเรียนและการออกหลักฐานแสดงผลการจบการศึกษาปัญหาที่พบในระดับมากที่สุดคือโรงเรียนไม่มีคลังเก็บข้อสอบ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือการส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรม การเรียน การสอน ปัญหาที่พบในระดับมากที่สุด คือ สื่อการสอนไม่มีความหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อการสอนด้านอิสลามศึกษาการนิเทศการศึกษาพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลางและด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาปัญหาที่พบในระดับมากที่สุด คือ ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

การจัดการศึกษาตามหลักการศาสนาอิสลามดำเนินการอยู่บนพื้นฐานของบทบัญญัติศาสนาอิสลามตามที่กำหนดไว้ในคัมภีร์อัลกุรอานและตามแบบฉบับของท่านศาสดามุฮัมมัดให้ความสำคัญในการบริหารจัดการตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล จะต้องให้ความสนใจในทุกด้านที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นด้านจิตวิทยา ด้านความสามารถ ด้านพฤติกรรม ด้านความต้องการ ด้านสถานะทาง

เศรษฐกิจและสังคมของแต่ละบุคคล ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานของกลุ่มและองค์การต่อไป จัดกระบวนการบริหารให้ยืดหยุ่นรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ แต่ยังคงไว้ซึ่งระบบคุณธรรมอันดีงาม ให้ความสำคัญตั้งแต่ฐานรากของการพัฒนามนุษย์ซึ่งเป็นหน่วยเล็กที่สุดของสังคมให้มีศักยภาพ เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของการพัฒนาครอบครัว สังคม ประเทศชาติ ตลอดจนสังคมโลก โรงเรียนจึงเป็นศูนย์กลางที่สำคัญในการพัฒนาทั้งผู้เรียนและชุมชนที่ต้องให้บริการทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ การจัดการศึกษาตามหลักการศาสนาอิสลามมุ่งหวังที่จะก่อให้เกิดผลผลิตสำคัญ 5 ด้าน คือ 1) ด้านผู้เรียน กล่าวคือ ผู้บริหารและครูต้องบริหารและจัดการเรียนสอนโดยคำนึงถึงความต้องการความสามารถ อายุ และบุคลิกลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้สามารถสร้างคุณลักษณะที่ยั่งยืนของมนุษย์ และความยำเกรงต่อพระผู้เป็นเจ้า ให้เกิดแก่ผู้เรียน ทั้งด้านทัศนคติ ค่านิยม ศีลธรรม และพฤติกรรมที่บ่งบอกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามบทบัญญัติของศาสนาอิสลาม 2) ด้านหลักสูตร กล่าวคือ โรงเรียนต้องจัดหลักสูตรให้สามารถพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นมุสลิมที่สมบูรณ์แบบซึ่งศาสนาอิสลามได้รวมถึงการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดทางวิทยาศาสตร์ การเข้าถึงเทคโนโลยี ตลอดจนความเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสู่การพัฒนาสังคมต่อไป 3) ด้านครู กล่าวคือ ในทำนองเช่นเดียวกับกับผู้เรียน ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาตามแนวทางศาสนาอิสลาม ต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ยั่งยืนของมนุษย์ และความยำเกรงต่อพระผู้เป็นเจ้า มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการสอนและการดูแลผู้เรียน อีกทั้งยังมีศีลธรรมที่ดีงาม 4) ด้านผู้บริหาร กล่าวคือ เป็นบุคคลสำคัญอันดับแรกที่จะนำบทบัญญัติและแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักการศาสนาอิสลามมาสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมซึ่งศาสนาอิสลาม ได้กำหนดคุณลักษณะของผู้บริหารการศึกษาว่าต้องเป็นผู้ที่รักดี มีความยำเกรงต่อพระผู้เป็นเจ้า มีความสามารถในการควบคุมงาน มีความรับผิดชอบต่องานมีคุณลักษณะและมารยาทที่งดงาม มีสมรรถนะในงาน มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และมีความยุติธรรม และ 5) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน กล่าวคือ โรงเรียนควรพัฒนานโยบายและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนร่วมกับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทั้ง 5 ด้านนี้จะต้องมีส่วนร่วมเมื่อกันจากหลาย ๆ ฝ่าย

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพัฒนา โดยเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา เช่น การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ

การบริหารด้านบุคลากรและการบริหารด้านทั่วไป ร่วมคิด ร่วมวางแผนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน เป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการ จากสภาพปัจจุบันของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่มีปัญหาเหมือนกันคือขาดแคลนบุคลากร ขาดแคลนอาคารสถานที่ ขาดแคลนงบประมาณ การบริหารจัดการ ขาดแคลนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพโดยรวมของการจัดการการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีต่อไป

### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางในการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี
3. เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

### แนวคิดทฤษฎี

ศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วยการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีดังนี้

การพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา ต้องประกอบไปด้วย การบริหารจัดการ ได้แก่ เป้าหมาย ประกอบด้วย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแผนปฏิบัติงานประจำปี ระบบงานและภาระงานต่างๆ การพัฒนาบุคลากร การนิเทศภายในและการประเมินผล โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดผลประเมินผล มีกิจกรรมส่งเสริมในโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ประกอบด้วย โครงการประสานสัมพันธ์ครูและผู้ปกครองกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์จะส่งเสริมสนับสนุน

เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากครูผู้สอนหรือการจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ สื่อการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ และทำให้เกิดความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติที่ดีตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้และนำมาซึ่งการมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป ซึ่งการบริหารงานในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นเป็นหัวใจของการบริหารงานในโรงเรียนทั้งหมด โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กที่ครูไม่ครบชั้น ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้นมาใช้ในการศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นในการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรอิสระในการศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้ 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม และ 4) การปฏิบัติตามนโยบาย จากนั้นได้นำตัวแปรนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2558 จำนวน 3 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าหากโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีมีความพร้อมในการจัดการศึกษา จะทำให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนได้ต้องประกอบด้วย 1) การพัฒนาศักยภาพทางด้านภาษา 2) การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ 3) การพัฒนาทักษะด้านวิชาชีพ รวมเป็นตัวแปรอิสระทั้งสิ้น 7 ตัวแปร และจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน ตัวแปรในการศึกษาจากการบริหารที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามโดยพิจารณาจากปัจจัย 4 ด้าน เป็นตัวแปรตาม คือ 1) ด้านการบริหารวิชาการ 2) ด้านการบริหารบุคลากร 3) ด้านการบริหารงบประมาณ และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

## ขอบเขตการวิจัย

### 1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนการสอน 2) การปฏิบัติตามนโยบาย 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี 6) การพัฒนาศักยภาพด้านภาษา และ 7) การพัฒนาทักษะวิชาชีพ

### 2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารและ ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี 400 คน และผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญคือ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี 24 คน

### 3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาคือ ปี พ.ศ. 2561-2562

## วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับทฤษฎีต่างๆ โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed-Research Methods) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร (Population) คือ ครูสังกัดโรงเรียนเอกชนในระบบ ประเภทสอนศาสนาอิสลามควบคู่วิชาสามัญในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 1,822 คน

2) กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และกำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยดั่งสูตรที่ใช้ในการคำนวณดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง  
N แทนขนาดของประชากร  
e แทนความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{1,822}{1 + 1,822(0.05)^2}$$

$$n = 327.99$$

ดังนั้น ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 328 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ดีที่สุดและเหมาะสมผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็น 400 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ได้รับการออกแบบให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและสอดคล้องกับแนวคิดในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรวิจัย

2) ศึกษาวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3) นิยามศัพท์ตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิด

4) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์และตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา และภาษาที่ใช้

5) นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการเลือกผู้เชี่ยวชาญ 2 ข้อ คือ 1) มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือ 2) มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารทางการศึกษาไม่ต่ำกว่า 3 ปี การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีชี้วัดความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence : IOC)

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) มีตัวเลือก 5 ระดับ ซึ่งแต่ละข้อมีเกณฑ์การให้คะแนนตรงกับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด จากนั้นนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-coefficient) (Best & Kahn, 1986)

ส่วนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ โดยนำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนในเนื้อหาให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำไปปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้สัมภาษณ์ในประเด็นที่ต้องการเพื่อทดสอบความบกพร่องของแบบสัมภาษณ์ก่อนนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้สัมภาษณ์จริง

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การวิเคราะห์การพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1993) โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติ น้อยที่สุด

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานทางสถิติ โดยใช้การประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์การวิเคราะห์ทางสถิติประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปในส่วนปัจจัยพื้นฐานคุณสมบัติด้านประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสรุปการใช้สถิติได้ ดังนี้

1.1 ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) ด้วยวิธีการคำนวณดังนี้ (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2551)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา และทำการทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) เป็นการสำรวจและระบุปัจจัยร่วมที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้หรือข้อคำถาม ผลที่ได้คือการลดจำนวนตัวแปรสังเกตได้หรือข้อคำถามลง (สุภมาส อังศุโชติ, 2554) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ด้วยการทำการสกัดปัจจัยคือการหาจำนวนปัจจัยที่สามารถใช้แทนตัวแปรทั้งหมดได้ หรือเป็นการดึงรายละเอียดจากตัวแปรมาไว้ในปัจจัย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548) โดยขั้นตอนในการวิเคราะห์ปัจจัยใช้วิธี Principal Component Analysis PCA ในการสกัดปัจจัย โดยกำหนดสกัดปัจจัยที่มีค่า Eigenvalue มากกว่า 1 และทำการ

คัดแยกตัวแปร ด้วยการคำนวณหาค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) ของตัวแปรที่ศึกษา โดยการหมุนแกนปัจจัย (Factor Rotation) ด้วยวิธี Varimax (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548) และทำการคัดเลือกตัวแปรเข้าร่วมในปัจจัยด้วยค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) ที่มากกว่า 0.50 ขึ้นไป (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2551) ส่วนตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักปัจจัยน้อยกว่า 0.50 จะตัดออกจากการพิจารณาเมื่อได้ปัจจัย ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรในแต่ละปัจจัยตามที่กำหนดแล้ว จะทำการหาค่าตัวแทนของแต่ละปัจจัย โดยนำค่าของตัวแปรต่างๆ ที่รวมอยู่ในแต่ละปัจจัยนั้นมาหาค่าเฉลี่ยรวมเป็นตัวแปรใหม่เพื่อเป็นค่าตัวแทนของปัจจัยนั้น ในการนำไปทดสอบสมมติฐานในขั้นตอนอื่นๆ ต่อไป

ทั้งนี้ในการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor analysis) ได้ทำการตรวจสอบว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยใช้สถิติ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) และ Bartlett's Test of sphericity เพื่อหาข้อสรุปว่าข้อมูลที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยหรือไม่เพียงใด โดยเกณฑ์ดังนี้ ค่าสถิติทดสอบ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy. ซึ่งใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลในการวิเคราะห์ปัจจัย จะมีค่าระหว่าง 0-1 และแปลความหมายคือ (กัลยา วานิชย์บัญชา 2548)

- 0.80 ขึ้นไปเหมาะสมที่จะวิเคราะห์ปัจจัยดีมาก
- 0.70-0.79 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์ปัจจัยดี
- 0.60-0.69 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์ปัจจัยปานกลาง
- 0.50-0.59 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์ปัจจัยน้อย
- ต่ำกว่า 0.50 ไม่เหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์ปัจจัย

และค่าสถิติทดสอบ Bartlett's Test of Sphericity ใช้ทดสอบว่าตัวแปรหรือข้อคำถามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยมีสมมติฐานการทดสอบคือ

H0 : Correlation matrix เป็น Identity matrix (เมทริกซ์ที่มีค่าในแนวทแยงเป็น 1 ค่านอกแนวทแยงเป็น 0) หรือตัวแปรต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

H1 : Correlation matrix ไม่เป็น Identity matrix หรือตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน

ถ้าค่า Bartlett's Test of Sphericity มีนัยสำคัญ แสดงว่าตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน สามารถนำไปวิเคราะห์ปัจจัยได้ต่อไป

## ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากเพศชาย ร้อยละ 68.80 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี ร้อยละ 60 รองลงมา 0-5 ปี

ร้อยละ 32.5 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 5 และ 11-15 ปี ร้อยละ 2.5 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 95 และอื่นๆ เช่น อนุปริญญา มัธยมศึกษาปีที่ 3 และโรงเรียนปอเนาะ ร้อยละ 5 ตามลำดับ

สภาพปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ได้แก่

1. สภาพโรงเรียน สภาพแวดล้อมการบริหารจัดการโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้รับบริการเป็นสิ่งที่ควรพัฒนา
2. ปัจจัยด้านการเมืองและนโยบายมีผลต่อการพัฒนา คือ การดำเนินการตามนโยบายการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนควรมีความต่อเนื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการโรงเรียน
3. รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้บริหารจัดการ ในลักษณะเงินอุดหนุนน้อย ส่งผลให้โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณสำหรับบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนที่ต้อง มีค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้น
4. ด้านเทคโนโลยี ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลให้โรงเรียนสามารถประยุกต์ใช้เพื่อการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้ภายใต้ข้อจำกัดด้านกำลังคน ส่วนด้านอุปสรรคคือเทคโนโลยีมีราคาสูงและปรับเปลี่ยนบ่อย ส่งผลให้โรงเรียนมีภาระค่าใช้จ่ายสูง และบุคลากรที่มีน้อยไม่สามารถดูแลห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนให้อยู่ในสภาพที่สะอาดเรียบร้อยเท่าที่ควร
5. ด้านสังคม วัฒนธรรม และประชากร ความเข้มแข็งของชุมชน โดยชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน และแหล่งเรียนรู้ ส่งผลให้โรงเรียนสามารถระดมทรัพยากรและใช้แหล่งเรียนรู้ สนับสนุนการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น
6. สภาพแวดล้อมภายในของโรงเรียนมีความเข้มแข็ง การบริหารแบบมีส่วนร่วมผู้บริหารมีอำนาจ ในการตัดสินใจในการบริหารจัดการและสามารถกำหนดแผนการบริหารจัดการโรงเรียนทั้งด้านวิชาการ บุคคล การเงิน และด้านบริหารทั่วไป
7. ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสอนไม่เต็มเวลา สอนไม่เต็มความสามารถ เพราะครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอน หลักสูตรและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
8. การขาดแคลนครู ครูไม่ครบตามรายวิชาเอก ครูลาออกบ่อย ครูขาดขวัญและกำลังใจ นักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ด้วยวิธี Principal Component Analysis (PCA) และทำการหมุนแกนองค์ประกอบ (Factor Rotation) ด้วยวิธี Varimax พบว่า สามารถสกัดองค์ประกอบได้จำนวน 4 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนทั้งหมดได้คิดเป็นร้อยละ 63.366 ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วย ข้อคำถามที่ 9-12, 18-19, 32-37 และตั้งชื่อองค์ประกอบว่า “การบริหารวิชาการ”

องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วย ข้อคำถามที่ 20-31 และตั้งชื่อองค์ประกอบว่า “การบริหารบุคคล”

องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วย ข้อคำถามที่ 1-8 และตั้งชื่อองค์ประกอบว่า “การบริหารงบประมาณ”

องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วย ข้อคำถามที่ 13-17 และตั้งชื่อองค์ประกอบว่า “การบริหารทั่วไป”

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจาก  $\chi^2 = 1.119$ ,  $df = 1$ ,  $p = .290$ ,  $\chi^2 / df = 1.119$ , ดัชนี GFI = 0.998, NFI = 0.999, NNFI = 0.999, CFI = 1.000, RMR = 0.002, SRMR = 0.006, RMSEA = 0.020 แสดงว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์โมเดลการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี พบว่า โมเดลการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า  $\chi^2 = 112.738$ ,  $df = 23$ ,  $p < .001$ ,  $\chi^2 / df = 4.902$ , ดัชนี GFI = 0.938, NFI = 0.955, NNFI = 0.912, CFI = 0.963, RMR = 0.012, SRMR = 0.032, RMSEA = 0.117, และ = 0.797 จากค่าสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าค่า  $p < .05$  จึงปฏิเสธสมมติฐานและดัชนีส่วนใหญ่ ไม่ผ่านเกณฑ์ในการพิจารณา จึงสรุปได้ว่า โมเดล

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับโมเดลตามดัชนีปรับ (MI) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่า  $\chi^2 = 13.123$ ,  $df = 16$ ,  $p = 0.664$ ,  $\chi^2 / df = 0.820$ , ดัชนี GFI = 0.992, NFI = 0.995, NNFI = 1.000, CFI = 1.000, RMR = 0.003, SRMR = 0.014, RMSEA = 0.000, และ = 0.816 จากค่าสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าค่า  $p$  มีค่ามากพอที่จะยอมรับสมมติฐาน ( $p > .05$ ) ดัชนีต่างๆ ผ่านเกณฑ์ในการพิจารณา จึงสรุปได้ว่า โมเดลการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ได้ร้อยละ 81.60 แสดงว่าตัวแปรทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพด้านภาษา การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะวิชาชีพ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การปฏิบัติตามนโยบาย และการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถอธิบายความแปรปรวนของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ได้ร้อยละ 81.60 ตัวแปรการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากตัวแปรการพัฒนาทักษะวิชาชีพมากที่สุดมีอิทธิพลทางบวกเท่ากับ 0.365 รองลงมา ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 จากตัวแปรการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอิทธิพลทางบวกเท่ากับ 0.184 ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จาก ตัวแปรการพัฒนา ศักยภาพด้านภาษา มีอิทธิพลทางบวกเท่ากับ 0.175 ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากตัวแปรการจัดการเรียนการสอนมีอิทธิพลทางบวกเท่ากับ 0.170 ได้รับอิทธิพลทางตรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากตัวแปรการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพลทางบวกเท่ากับ 0.129 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรการบริหารแบบมีส่วนร่วม และตัวแปร การปฏิบัติตามนโยบายมีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรการพัฒนาการ

มีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาศักยภาพด้านภาษานักเรียนต้องเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เช่น ประวัติความเป็นมาภาษา วัฒนธรรม การเมือง และความเป็นอยู่ของประเทศสมาชิก ผ่านการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมโดยครูผู้สอนบูรณาการหลักสูตรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนการสอน การบูรณาการหลักสูตรเป็นการนำความรู้มารวบรวมประมวลไว้ในหน่วยเดียวกัน สำหรับโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้นมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่รวมทั้งการนำหลักสูตรไปใช้ให้บังเกิดผลตามที่ต้องการ 3) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยการจัดให้มีห้องศูนย์เทคโนโลยี การจัดให้มีครูสอนภาษาในกลุ่มประเทศ สมาชิกอาเซียน 4) การพัฒนาทักษะวิชาชีพ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมต่างๆ การกำหนดให้ครูทุกคนเข้าเรียนภาษา 5) การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเป็นรูปแบบที่มีผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 6) การปฏิบัติตามนโยบาย การพัฒนาศักยภาพด้านภาษา ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารแลสารสนเทศในการสื่อสารกับประเทศในประชาคมอาเซียนได้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ 7) การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียนในการจัดการการเรียนรู้

ส่วนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 4 ตัว เป็นองค์ประกอบของตัวแปรการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยองค์ประกอบที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ การบริหารบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.904 รองลงมาการบริหารงบประมาณ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.840 การบริหารวิชาการ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.830 และ การบริหารทั่วไป มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 0.811 ตามลำดับ

## อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามประเด็นวัตถุประสงค์ดังนี้

ประเด็นสภาพปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานีสอดคล้องกับงานวิจัยของวรชัย ภิรมย์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย จากผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ประกอบด้วย 7 ปัจจัย เรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ภาวะผู้นำ การบริหาร บรรยากาศองค์การ การมีส่วนร่วมของชุมชน แรงจูงใจในการทำงาน ความผูกพันต่อองค์การ และจิตวิญญาณของความเป็นครู และยังสอดคล้องกับพัชราภรณ์ มาสุวตร์ (2559) ได้ศึกษารูปแบบของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในฝันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากผลการศึกษา พบว่า 1) ประสิทธิผลของโรงเรียนในฝัน ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ การส่งเสริมสุขอนามัย ครู การบริหารจัดการ การพัฒนาทักษะชีวิต และนักเรียน ส่วนปัจจัยเชิงสาเหตุ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในฝัน คือ บรรยากาศองค์การ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร โครงสร้างองค์กร และเทคโนโลยี 2) การวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้ค่า KMO ค่า Bartlett's Test ค่า Communalities และค่า Component Matrix ทุกองค์ประกอบเป็นไปตามเกณฑ์ แสดงว่าองค์ประกอบของทุกปัจจัยมีความเหมาะสม 3) การวิเคราะห์ปัจจัย ด้วยค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ทุกปัจจัยมีอิทธิพลทางตรง ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม คือภาวะผู้นำส่งผ่านปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กรและวัฒนธรรมองค์กร ทุกปัจจัยมีอิทธิพลรวม ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง ( $R^2$ ) คิดเป็นร้อยละ 85.4) รูปแบบของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในฝัน จากการสนทนากลุ่มได้รับการยืนยันยืนยันความเป็นไปได้ ซึ่งโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาอิสลามควรมีการปฏิบัติตามนโยบายโดยเป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุง นโยบายแผนงานและการปฏิบัติงานโครงการให้ดีขึ้น โดยสามารถนำทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรทางกายภาพมาประสานเข้าด้วยกัน จูงใจให้นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี การพัฒนาศักยภาพด้านภาษา การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะวิชาชีพ การบริหารแบบมีส่วนร่วม การปฏิบัติตามนโยบาย และการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ



บุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

การพัฒนาทักษะวิชาชีพมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีมากที่สุดผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ที่จำเป็นในการขับเคลื่อนและเตรียมการเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน จัดอบรมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการต้องริบสร้างและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยให้มีความรู้ในด้านทักษะวิชาชีพต้องเร่งพัฒนาความสามารถทางทักษะอาชีพให้แรงงานไทยมีฝีมือ สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ กระทรวงศึกษาธิการต้องเร่งสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพรองรับการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีให้ประเทศไทยสามารถช่วงชิงความเป็นผู้นำในอาเซียน และมีความพร้อมในการรองรับการลงทุนของตลาดทุนจากประเทศเศรษฐกิจต่างๆ ดังนั้นโรงเรียนขนาดเล็ก โดยสถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ในเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ต้องเร่งสร้างความรู้และทักษะให้นักเรียนโดยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนกล้าเรียนรู้ กล้าแสดงออก โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ที่ต้องสร้างให้เด็กสื่อสารได้โดยไม่ต้องอาย อีกทั้งต้องใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ นำมาสร้างเครือข่ายในการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน นอกจากนั้นต้องสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น โดยปลูกฝังให้เรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม และที่สำคัญต้องมีความเป็นพลเมืองดี เป็นคนมีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ควบคู่กับการมีคุณธรรมจริยธรรม

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีเป็นลำดับที่ 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณา ภูมะลี (2557) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ถ้าผู้บริหารใช้ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้คาดว่าประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าเพิ่มขึ้น 0.062 แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน มีผลกระทบต่อการเรียน การสอน และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความสะอาด สวยงาม ปราศจากสิ่งรบกวนจะช่วยสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้หรือทำกิจกรรมการเรียนต่างๆ อย่างตั้งใจ และมีสมาธิซึ่งจะส่งผลให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้การบริหารมี

ประสิทธิผลมากที่สุดด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของเจริญศรี พันปี (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่บริหารงานตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาผลการวิจัยพบว่าสภาพแวดล้อมภายนอก โดยมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาและยังมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

การพัฒนาศักยภาพด้านภาษามีอิทธิพลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เป็นลำดับที่ 3 แสดงให้เห็นว่าองค์กรที่มีการบริหารที่ดีมีส่วนร่วม บุคลากรในหน่วยงานควรได้รับการศึกษาฝึกฝน อบรมอย่างสม่ำเสมอ ให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และความต้องการของหน่วยงาน มิฉะนั้นอาจจะปรับเปลี่ยนได้ไม่ทันหรือไม่เหมาะสม การพัฒนาบุคลากรมีใช้แนวคิดใหม่ แต่ปัจจุบันวิธีพัฒนาบุคลากรนั้นอาจจะทำได้โดย รูปแบบใหม่ ทำให้สามารถเข้าใจวัตถุประสงค์ขององค์กร แนวโน้มของความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พื้นฐานการศึกษาที่สูง การสร้างความเข้าใจทำได้น่าจะง่ายขึ้น และช่วยปรับตัวให้เข้ากับความเปลี่ยนแปลงได้ง่ายขึ้น ในส่วนนี้การให้อิทธิพลบุคลากรได้ทำงาน การสนับสนุนให้ได้เรียนต่อ หรือได้ฝึกอบรมในระดับสูงขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพทางภาษาให้เก่งเทียบเท่าเจ้าของภาษาจะช่วยให้อ่าน และทำงานได้ดีขึ้น สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558 ต้องมีการพัฒนาทักษะทางภาษาโดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาเพื่อนบ้านของอาเซียน ซึ่งครูต้องผลักดันให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออก โดยต้องเรียนรู้เพื่อให้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เป็นลำดับที่ 4 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนที่ดี ได้แก่ พฤติกรรมการสอนที่ดี คุณภาพการสอนที่ดี ส่งผลต่อประสิทธิผลทางการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณา ภูมะลี (2557) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอนส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิพงษ์ ภูมิภักดีพรธณ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนและสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้กำหนดมาตรฐาน

ด้านการเรียน การสอนซึ่งมี 2 มาตรฐาน 14 ตัวบ่งชี้ครอบคลุมด้าน กระบวนการเรียนการสอนซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเป้าหมาย การจัดการศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถาน ศึกษาที่มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นราย บุคคลมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญมีความสามารถใช้องค์เทคโนโลยีนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ใน การพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียนมีการประเมินผลการ เรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและ อิงพัฒนาการของผู้เรียน มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยน การเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพมีการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน นำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีอิทธิพล ต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการ บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีเป็น ลำดับที่ 5 แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่มี อิทธิพลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้องค์กรต้องปรับเปลี่ยนดังนั้น การพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความจำเป็นต่อการ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช กรุดมณี (2550) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัย พบว่า ระดับองค์กร เทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กร

การปฏิบัติตามนโยบายมีอิทธิพลทางตรงต่อการพัฒนาการ มีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชน สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีเป็นลำดับที่ 6 สอดคล้องกับ งานวิจัยของกรุณา ภู่มะลี (2557) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียง ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบายส่งผลต่อประสิทธิผล โรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงที่สูงสุดและสอดคล้องกับงานวิจัย ของเจริญศรี พันปี (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารงานตาม กฎกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ ศึกษา ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา คือ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ โดยมีอิทธิพล ทางบวกและปัจจัยมีอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาคือ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และธวัช กรุดมณี (2550) ได้ ศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของ โรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับองค์กร

นโยบายและการปฏิบัติส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานแสดงให้เห็นว่าหากโรงเรียนมีการสร้างความ เข้าใจร่วมกันในเป้าหมายในการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทั้ง ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนยอม ที่ทำให้เกิดประสิทธิผล ในการบริหารโรงเรียน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีอิทธิพลทางตรงต่อการ พัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา ในการบริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีเป็นลำดับที่ 6 เท่ากันกับการปฏิบัติตามนโยบาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณา ภู่มะลี (2557) ที่ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัย ด้านการ มีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนขนาดเล็กใน ภาคตะวันออกเฉียงสอดคล้องกับงานวิจัยของบวรลักษณ์ ศักดิ์วิไลพร (2553) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิภาพของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับประสิทธิผลงาน วิชาการในสถานศึกษามีความสัมพันธ์กัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็น ว่าการที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองมีโอกาสได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอน ย่อมสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการที่แท้จริง ของพ่อแม่อันจะส่งผลต่อโรงเรียน และผู้บริหารซึ่งจะได้อบรมสนอง ความต้องการที่แท้จริงได้ นั้นย่อมแสดงให้เห็นถึงการเกิดประสิทธิผล ของการบริหารสถานศึกษานั้นเอง

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ปัจจัยด้านการบริหาร วิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการ บริหารทั่วไป เป็นองค์ประกอบของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ บุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในจังหวัดปัตตานี จากผลการวิจัยจะพบว่าทั้ง 4 ตัวแปรเป็น องค์ประกอบของประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก แสดงให้เห็นว่าหากต้องการให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากร ทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามใน จังหวัดปัตตานี ควรจะต้องประกอบไปด้วย การบริหารวิชาการ การ บริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป ซึ่ง สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหวังยก ระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและการจัดการศึกษาได้ อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการ

บริหารจัดการศึกษา 4 ด้าน ที่สำคัญ คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณการบริหารบุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยจากผลการวิจัย ยังพบว่า ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียน ขนาดเล็กนั้น ด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ การบริหารทั่วไป นั้นแสดงให้เห็นว่าการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการบริหารการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้เข้มงวดกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมยอมที่จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กนั่นเอง และรองลงมา คือ การบริหารงบประมาณ แสดงให้เห็นว่าหากผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้อำนวยการสถานศึกษาบริหารงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนรายหัว เงินอุดหนุนอื่น และเงินนอกงบประมาณ เช่น เงินบริจาคให้เกิดความยุติธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้ โดยให้คณะครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนักเรียน ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร โดยมีเป้าหมายหลักลงไปสู่ผลผลิต คือ ตัวนักเรียน ให้เป็นคนดีคนเก่ง และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ก็ยอมที่จะส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก การบริหารวิชาการมีความสำคัญเป็นลำดับที่ 3 แสดงให้เห็นว่า หากการบริหารกิจกรรมทุกประเภทก่อให้เกิดพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงที่สุดก็ยอมส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และการบริหารบุคคลมีความสำคัญเป็นลำดับสุดท้ายนั่นก็คือ หากผู้อำนวยการโรงเรียนมีการบริหาร ครู ครูอัตราจ้าง ครูพี่เลี้ยงเด็กปฐมวัย พนักงานบริการและลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน ให้มีภาระงานที่เหมาะสม ไม่มาก ไม่น้อยเกินไป และมีความยุติธรรมเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน รวมไปถึงการให้สวัสดิการต่างๆ เช่น การให้ลาศึกษาต่อ เป็นต้น ย่อมที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

### ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาอิสลามควรมีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ในชุมชนและหน่วยงานต่างๆ
2. โรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาอิสลามควรมีการปฏิบัติตามนโยบายโดยเป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุง นโยบายแผนงานและการปฏิบัติงานโครงการให้ดีขึ้น โดยสามารถนำทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรทางกายภาพมา

ประสานเข้าด้วยกัน จูงใจให้นำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากับโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาอิสลาม ดังนั้นควรมีการขยายผลการศึกษาดูโดยใช้โมเดลของการวิจัยครั้งนี้เป็นโมเดลเริ่มต้น สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

2. ผลการวิจัยครั้งนี้มี 2 ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการประสิทธิผลของการบริหารโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาอิสลาม นั่นก็คือการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัด แต่ในบริบทของโรงเรียนอื่นๆ อาจจะมีผลต่อการบริหารโรงเรียน ก็เป็นไปได้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในประเด็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการปฏิบัติตามนโยบายอย่างเคร่งครัดด้วย

3. ควรมีการพัฒนาการองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม โดยพิจารณาจากองค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 7 องค์ประกอบ จากผลการวิจัยครั้งนี้ ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจเพิ่มองค์ประกอบมากกว่านี้เพื่อวัดการพัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในระบบประเภทสอนศาสนาอิสลาม

### เอกสารอ้างอิง

- กรรณา ภู่มะลิ. (2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญศรี พันปี. (2553). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่บริหารงานตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัช กรุดมณี. (2550). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บวรลักษณ์ ศักดิ์วิไลพร. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- พัชราภรณ์ มาสุวดี. (2559). รูปแบบของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในฝันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี. 12(23), 123-133.
- วรชัย ภิรมย์. (2559). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในเขตพื้นที่สูงภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2551). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2555. กรุงเทพฯ.
- สิทธิพงษ์ ภูมิภักดีพรรณ. (2550). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภมาส อังศุโชติ. (2554). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ : เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- Best, J.W. (1993). *Research in Education*. Boston, M.A. : Allyn and Bacon.
- Best, John W. and Kahn, James V. (1986). *Research in Education*. 5<sup>th</sup> ed. New jersey.
- Maslow, A. H. (1968). *Toward a Psychology of Being*. Princeton, N.J. : Van Nostrand.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis*. 3<sup>ed</sup> Ed. New York. Harper and Row Publications.